

לזכרו – יצחק רבין ז"ל

1. היכנסו לאתר שכתובתו רשומה כאן, וקראו על תולדות חייו ומעשיו של יצחק רבין, זכרו לברכה.

<http://www.education.gov.il/moe/hagut/rabin2.htm>

2. הכינו בדף "פס זמן", ובו ציוני דרך חשובים בחייו של רבין, השתמשו בחצים, בצורות אוטומטיות ובתיבת טקסט.

3. כתבו מה ידוע לכם על הרצח של ראש ממשלת ישראל, יצחק רבין ז"ל. (מניעים, סימנים מקדימים, שלבי האירוע, התגובות בארץ ובעולם).

4. א. לפי הניסיון שלכם, כיצד מביעים צעירים ומבוגרים התנגדויות?
ב. כיצד, לדעתכם, ראוי להביע התנגדויות?

5. היכנסו לאתר שכתובתו רשומה כאן.

<http://www.education.gov.il/moe/hagut/hok.htm>

לאחר עיון באתר ענו על השאלות א' ו-ב'.

א. מהו חוק הזיכרון?

ב. מה נוהגים לעשות ביום זה?

6. לפניכם קטעים העוסקים ברצח פוליטי של מנהיג ובתפיסת העולם שלאורה הנהיג אותו אדם את עמו. קראו את הקטעים, וענו על השאלות שאחריהם.

קטע א': אָנוּאָר סָאדָאָת (1918-1981)

אנואר סאדאאת היה נשיא מצרים. הוא היה המנהיג הערבי הראשון שהחליט לעשות שלום עם ישראל. בנובמבר 1977 הגיע סאדאאת לירושלים ונשא נאום בכנסת. ב- 1978 חתם על הסכם השלום בקמפ דייוויד בארה"ב, ולאחר מכן

חתם עם מנחם בגין, ראש ממשלת ישראל דאז, על הסכם השלום בין שתי המדינות.

פריצת דרך זו עלתה לו בחייו. קנאים מוסלמים המתנגדים לדרכו ירו בו למוות בעת שצפה במצעד צבאי.

סאדאת נחשב לקורבן השלום בין ישראל לבין מצרים. במקומו של סאדאת כנשיא מצרים בא סגנו, חוסני מובארק, אשר בתפקידו זה ראה מחויבות להמשיך את דרכו של קודמו בשלום עם ישראל.

קטע ב': מוהַנְדֵס קַרְמַצ'נִד גַנְדִי (1869-1948)

גנדי הנהיג את בני עמו במאבקם למען שחרורה של הודו מעול האימפריה הבריטית ולמען עצמאותה. בני עמו כינוהו "מהטמה", כלומר "הנפש הגדולה".

הוא הטיף לאי-אלימות אקטיבית או להתנגדות פסיבית ולחם נגד עוולות שיצרה שיטת הכתות ההינדית, כגון קיפוח בני המעמד הנמוך, שאותם כינה "בני האלוהים". הוא התנגד נמרצות למלחמת האחים בין הינדים למוסלמים, לחלוקתה של הודו ולפרישת פקיסטן ממנה.

אמונתו התמצתה במילים שנהג לומר מדי בוקר: "לא אירא איש עלי אדמות, אירא רק את האלוהים, לא אנטור לאיש, לא אָפְנֵע לעוול מאיש, אָנצח את השקר בעזרת האמת ובמלחמת הכוזב אשא בכל סבלי".

ב- 30 בינואר 1948, בשעה שגאנדי השתתף בתפילה, ירה בו למוות מתנקש הינדי קנאי.

קטע ג': אַבְרָהָם לִינְקוֹלֵן (1809-1865)

אברהם לינקולן נאבק לביטול העבדות. מדינות הצפון, שביקשו לשמור על אחדותה ועל שלמותה של ארצות הברית, ניצחו בהנהגתו את מדינות הדרום, שהעדיפו לפרקה. לינקולן התנגד לכפיית עמדותיו הפוליטיות בכוח ואף ניסה למנוע את מלמת האזרחים.

הוא נרצח בידי קנאי, בן הדרום, שחקן תאטרון, באולם התאטרון. מותו לא עצר תהליכים שהוא עמד בראשם.

קטע ד': מרטין לותר קינג (1929-1968)

מרטין לותר קינג היה מנהיג אמריקאי שחור שלחם למען זכויות השחורים. מאבקו נגד חברת אוטובוסים שנהגה הפלו שחורים לרעה, התנהל ללא שימוש בכוח ונחל הצלחה. הצלחה זו הובילה אותו להחלטה להמשיך ולנקוט במאבקיו קו של אי-אלימות. הוא נפגש עם מנהיגי ארצות הברית ועם גדולי עולם והיה לדמות הנערצת ביותר בקרב השחורים. השפעתו המרסנת על בני גזעו בארה"ב מנעה לא-אחת מאורעות דמים. קינג היה חסיד ההבנה הבין-עדתית בארצות הברית וראה דמיון בין גורל היהודים וגורל השחורים. ב-1964 הוענק לו פרס נובל לשלום. באפריל 1968 נרצח בידי צעיר לבן בעיר ממפיס שבמדינת טנסי.

משימות

1. מה היו המניעים של הרוצחים?
2. כיצד השפיע הרצח על מימוש האידאולוגיה של המנהיג לאחר שנרצח?
3. מה המסר שעולה, לדעתכם, מהמקרה שמתואר בקטע?
4. האם אפשר למצוא דמיון בין דרכם של המנהיגים שנרצחו לבין דרכו של יצחק רבין?
5. האם השיגו מעשי הרצח שהוזכרו את מטרותיהם? נמקו והוכיחו את דבריכם.
6. באילו דרכים לגיטימיות אפשר להביע התנגדות במשטר דמוקרטי לדרכו של מנהיג?
7. מנהיגים משמונים ארצות באו ללוות את יצחק רבין בדרכו האחרונה. מה אפשר להסיק מעובדה זו על יחס העולם כלפי רצח פוליטי?